

Dosarul nr. 3ra-13/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: E. Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Toderaș, A. Rotaru, E. Bejenaru)

DECIZIE

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând recursurile depuse de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Maria Huzun, Maria Bajura, Mihail Curciuc,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antoniuc, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscăia împotriva Consiliului raional Sîngerei, cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva încheierii din 04 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins cererea depusă de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Mihail Curciuc, reprezentați de avocatul Dorin Popescu privind sesizarea Curții Constituționale și a deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a casat hotărârea din 05 martie 2020 a Judecătoriai Bălți, sediul Central și s-a pronunțat o nouă decizie de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 10 ianuarie 2020, consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antoniuc, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscăia, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Sîngerei, cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantii a relatat că la 27 noiembrie 2019 a avut loc ședința Consiliului raional Sîngerei, convocată la cererea a 1/3 din consilieri, depusă la aparatul președintelui raionului la 25 noiembrie 2019.

Reclamantii au susținut că, prin dispoziția din 25 noiembrie 2019 s-a convocat ședința extraordinară pentru data de 27 noiembrie 2019, fără a fi respectat termenul de 3 zile prevăzut în mod imperativ de Legea privind administrația publică locală.

Totodată, contrar prevederilor art.43 alin.(3) din Legea privind administrația publică locală, ordinea de zi a ședinței nu a fost comunicată consilierilor, conform procedurii prestabilite, iar în cadrul ședinței Consiliului au fost adoptate decizii de interes sporit, ce presupune asigurarea principiului transparenței în procesul decizional.

La fel, ordinea de zi a ședinței Consiliului a fost comunicată la începutul ședinței și nu cu 3 zile până la ședință.

Aici, reclamanții au notat că ordinea de zi care s-a examinat în ședința din 27 noiembrie 2019 nu s-a completat la începutul ședinței, dar cum s-a adevărit ulterior, a fost inițial astfel propusă.

Astfel, reclamanții au calificat convocarea ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 viciată, deciziile adoptate ilegale, iar drepturile lor în calitate de consilieri în Consiliul raional Sîngerei - vătămăte.

În continuare, reclamanții au menționat că în cadrul ședinței respective, s-a decis instituirea unei funcții suplimentare de vicepreședinte de raion, fără indicarea sursei de acoperire a costului realizării deciziei respective, ce contravine prevederilor art. 14 alin. (4) din Legea privind administrația publică locală.

Întemeindu-și acțiunea pe dispozițiile art.8 alin.(3), art.101 alin.(2)-(3), art.14 alin.(4), art.17 alin.(4), art.45, 67 ale Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și art.21, 24 din Codul administrativ, consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vreamea, Vasile Brega, Tatiana Antoniu, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscaia au solicitat anularea procesului-verbal al ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 și a deciziilor Consiliului raional Sîngerei nr.9/1, nr.9/2, nr.9/3, nr.9/4, nr.9/5, nr.9/6, nr.9/7, nr.9/8 din aceeași dată.

Prin hotărârea din 05 martie 2020 a Judecătoria Bălți, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vreamea, Vasile Brega, Tatiana Antoniu, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscaia și s-a anulat procesul-verbal al ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 și deciziile Consiliului raional Sîngerei nr.9/1, nr.9/2, nr.9/3, nr.9/4, nr.9/5, nr.9/6, nr.9/7, nr.9/8 din 27 noiembrie 2019 (f.d.186, Vol.I).

La 01 aprilie 2020 și ulterior la 06 aprilie 2020, în cadrul termenului de atac instituit de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Consiliul raional Sîngerei, reprezentat de avocatul Serghei Craiu, a depus, prin intermediul poștei electronice a Judecătoria Bălți, apel împotriva hotărârii din 05 martie 2020 a Judecătoria Bălți, sediul Central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d.195-198, Vol.I). Iar, la 21 mai 2020 a prezentat motivarea apelului, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora (f.d.207-212, Vol.I).

La 03 iunie 2020 Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Maria Huzun, Maria Bajura, Mihail Curciuc și Oleg Cernei au depus cerere de apel, concretizată la 04 iulie 2020 împotriva hotărârii din 05 martie 2020 a Judecătoria Bălți, sediul Central, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei în prima instanță, deoarece instanța de fond a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces, sau atragerea lor în proces și casarea hotărârii primei instanței cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii (f.d.216-225, Vol.I,

f.d. 55-66, Vol.II).

Prin încheierea din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți s-au atras în proces în calitate de terți Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Maria Huzun, Maria Bajura, Mihail Curciuc, Oleg Cernei. (f.d.105-107, Vol.II).

Prin încheierea din 04 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți s-au repus în termenul de apel apelanții Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Maria Huzun, Maria Bajura, Mihail Curciuc împotriva hotărârii din 05 martie 2020 a Judecătorei Bălți, sediul Central (f.d.108-112, Vol.II).

Prin încheierea din 04 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea depusă de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Mihail Curciuc, reprezentați de avocatul Dorin Popescu privind sesizarea Curții Constituționale (f.d.113-117, Vol.II).

Prin încheierea din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul raional Sîngerei, reprezentat de avocatul Serghei Craiu împotriva hotărârii din 05 martie 2020 a Judecătorei Bălți, sediul Central (f.d.124-128, Vol.II).

Prin decizia din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a casat hotărârea din 05 martie 2020 a Judecătorei Bălți, sediul Central și s-a pronunțat o nouă decizie de admitere a acțiunii (f.d. 129-148, Vol.II).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut că procedura de înștiințare a consilierilor despre data ședinței Consiliului este una viciată, or, norma prevăzută în art.45 alin.(3) al Legii privind administrația publică locală este una imperativă și prevede expres procedura de înștiințare a consilierilor despre ședința Consiliului, iar prezența acestora în ședință nu exclude orice viciu de înștiințare.

Aici, instanța de apel a subliniat că consilierul este purtătorul puterii legislative la nivel local, astfel adoptarea deciziilor în lipsa cunoașterii ordinii de zi a proiectelor deciziilor, sau transmiterea acestora înainte de ședință are consecințe grave asupra întregii comunități. Respectiv, înștiințarea consilierilor nu este o simplă formalitate dar o procedură ce influențează calitatea actului decizional.

Instanța de apel a relevat că temeiul convocării ședinței extraordinare din 27 noiembrie 2019 a Consiliului raional Sîngerei a constituit cererea depusă de 19 din cei 33 de consilieri cu drept de vot, ce reprezintă mai mult de 1/3 din numărul consilierilor aleși. Despre depunerea cererii nominalizate s-a menționat la ședința de constituire a Consiliului raional Sîngerei din 23 noiembrie 2019.

Însă, la cererea privind convocarea ședinței extraordinare a Consiliului raional Sîngerei, de către aparatul Președintelui r-nul Sîngerei nu a fost emis vreun act de dispoziție privind convocarea sau refuzul convocării ședinței Consiliului raional Sîngerei, contrar prevederilor art.45 al Legii privind administrația publică locală.

La argumentul apelanților precum că ședința a fost convocată, prin cererea consilierilor din 23 noiembrie 2019, instanța de apel a menționat că cererea respectivă reprezintă actul de inițiere a procedurii de convocare a ședinței extraordinare, dar nu actul nemijlocit, prin care se dispune convocarea ședinței extraordinare. Or, art.45 din Legea privind administrația publică locală identifică expres actul în baza căruia se convoacă ședința extraordinară a Consiliului raional și anume - convocarea se face, prin dispoziție a președintelui raionului.

Astfel, instanța de apel a conchis că, în exercitarea la caz a dreptului discreționar atribuit de lege – Legea privind administrația publică locală, autoritatea

publică pârâtă a acționat cu încălcarea prevederilor art.45 din Legea privind administrația publică locală, admitând o serie de vicii procedurale în raport cu procedura de convocare a ședinței extraordinare a Consiliului raional Sîngerei, iar viciile de ordin procedural admise la emiterea actului administrativ constituie temei de anulare a actului administrativ.

Totodată, a menționat că la caz nu există situația unei încălcări procedurale susceptibile de a fi corectată fără anularea actului administrativ, or, potrivit prevederilor art.123 alin.(1) și (2) Cod administrativ, o încălcare a prevederilor de formă și procedură, care nu duce la nulitatea actului administrativ individual, este neînsemnată atunci când: a) cererea necesară emiterii actului administrativ se întocmește ulterior; b) motivarea necesară se recuperează ulterior de către autoritatea publică; c) audierea necesară a unui participant se face ulterior; d) decizia unei comisii, necesară pentru emiterea actului administrativ, se ia ulterior; e) colaborarea necesară a unei autorități publice are loc ulterior. Acțiunile prevăzute la alin.(1) pot fi recuperate până la finalizarea dezbaterilor judiciare în prima instanță. În cazul dat s-a constatat inexistența actului de convocare a ședinței extraordinare și comunicarea vicioasă și cu încălcarea termenului stabilit de lege a ordinii de zi a ședinței extraordinare a Consiliului raional Sîngerei, admitându-se astfel situația în care, chestiunile puse în discuție la ședința extraordinară a Consiliului raional nu au fost comunicate din timp subiecților interesați – consilierilor în Consiliul raional, aceștia nedispunând astfel de termen suficient, expres stabilit de lege, pentru pregătirea poziției în raport cu chestiunile care vor fi puse în discuție în cadrul ședinței extraordinare.

Din considerentele enunțate, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul apelanților precum că prezența tuturor consilierilor la ședința extraordinară a Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 înlătură orice viciu de convocare.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 10 iulie 2020 Maria Bajura, a contestat-o cu recurs, solicitând casarea acesteia și restituirea cauzei pentru rejudecare Curții de Apel Bălți (f.d.150-155, Vol.II).

Tot la 10 iulie 2020, Maria Huzun a depus recurs împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu remiterea cauzei în instanța de fond sau Curții de Apel Bălți (f.d.156-164, Vol.II).

În motivarea recursurilor depuse, Maria Bajura și Maria Huzun au indicat că nu sunt de acord cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, deoarece acestea au fost emise cu încălcarea normelor de drept procedural.

Astfel, în susținerea concluziei enunțate, recurentele au invocat că instanța de apel au judecat cauza în lipsa unui participant la proces, căruia nu i-a fost comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

În continuare, recurentele au menționat că la 08 iulie 2020, de la colaboratorii Consiliului raional Sîngerei, de la vicepreședintele raionului Sîngerei, au aflat că, prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2020, au fost anulate deciziile Consiliului raional Sîngerei nr.9/5 și 9/6, adoptate la data de 27 noiembrie 2019, care le vizează.

Recurentele au susținut că la aceeași dată și din aceeași sursă au aflat că, prin încheierea din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 205 alin. (2) lit.a)

Cod administrativ, au fost atrase în proces în calitate de terți, în cauza la cererea de chemare în judecată depusă de Consilierii în Consiliul raional Sîngerei - Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Străjescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antoniu, Victor Drebot, Oxana Huzun, Ana Orlovscăia, împotriva Consiliului raional Sîngerei, cu privire la anularea actelor administrative: procesului-verbal al ședinței din 27 noiembrie 2019 și deciziilor nr. 9/1, nr. 9/2, nr.9/3, nr. 9/4, nr. 9/5, nr. 9/6, nr. 9/7, din aceeași dată.

Concluzionând recurențele au precizat că deși instanța de apel, prin încheierea din 30 iunie 2020 le-a atras în proces în calitate de terți, aceasta a omis să le citeze, fapt confirmat prin lipsa de probe la dosar, și a examinat cauza în lipsa lor, ceea ce a generat încălcarea dispozițiilor art.6 § 1 și 13 CEDO.

La 10 iulie 2020 Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei și Mihail Curciuc, au depus recurs împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță sau instanța de apel.

Totodată, au solicitat anularea încheierii din 04 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea în acest sens a Curții Constituționale a Republicii Moldova cu privire la neconstituționalitatea alin.(2) art. 240 Cod administrativ și art.360 alin.(1) Cod de procedură civilă (f.d.165-168, Vol.II)

Recurenții au menționat că nu sunt de acord cu decizia instanței de apel, deoarece a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

La 07 septembrie 2020 Grigore Corcodel, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei au prezentat motivarea recursului, în care au reiterat pretențiile inițiale și au solicitat admiterea acestora (f.d.90-97, Vol. III).

În motivarea recursului, recurenții au relatat că nu sunt de acord cu decizia și încheierea instanței de apel, deoarece la emiterea acestora instanța ierarhic inferioară a aplicat eronat normele de drept material și procedural, fapt ce a dus la încălcarea prevederilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 CEDO.

Din considerentele enunțate recurenții consideră că încheierea din 04 iulie 2020, prin care s-a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova și decizia din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți urmează a fi casate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Subsecvent, recurenții au notat că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în apel și au apreciat arbitrar probele administrate la materialele cauzei, iar în consecință ilegal au anulat procesul-verbal al ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 și deciziile Consiliului raional Sîngerei nr. 9/1, 9/2, 9/3, 9/4, 9/5, 9/6, 9/7 și 9/8, din aceeași dată.

La acest capitol, recurenții au precizat că procesul-verbal al ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019, nu este un act administrativ, în sensul art.10 – 14 Cod administrativ și nu produce efecte juridice, dar constituie un înscris, care probează că la data de 27 noiembrie 2019, a avut loc ședința extraordinară a Consiliului raional Sîngerei și din care rezultă că tuturor consilierilor le-au fost respectate drepturile, în calitate de aleși locali.

Tot aici, recurenții au subliniat că instanțele ierarhic inferioare nu au motivat necesitatea anulării procesului-verbal al ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019, prin prisma interesului public.

Totodată, recurenții consideră neîntemeiate alegațiile instanței de apel precum că procedura de înștiințare a consilierilor despre data ședinței Consiliului este una viciată, întrucât norma prevăzută de art. 45 alin.(3) al Legii privind administrația publică locală este una imperativă și prevede expres procedura de înștiințare a consilierilor despre ședința Consiliului, iar prezența acestora în ședință nu exclude orice viciu de înștiințare. Or, temeiul convocării ședinței extraordinare din 27 noiembrie 2019 a Consiliului raional Sângerei a constituit cererea depusă de 19 consilieri din 33, ceea ce reprezintă mai mult de 1/3 din numărul consilierilor aleși.

Astfel, conform pct. 26 lit. a) din Regulamentul-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale, aprobat prin Legea nr. 457 din 14 noiembrie 2003, pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale, pe lângă atribuțiile prevăzute de Legea privind administrația publică locală, secretarului consiliului îi revin următoarele atribuții principale referitor la organizarea și desfășurarea ședințelor consiliului: asigură înștiințarea consilierilor despre convocarea consiliului, iar la cererea primarului, respectiv, a președintelui raionului sau a cel puțin o treime din numărul consilierilor aleși, organizează îndeplinirea și a altor acțiuni necesare înștiințării consilierilor și convocării consiliului.

În acest sens, conform ultimului aliniat al procesului-verbal al ședinței de constituire a Consiliului raional Sângerei din 23 noiembrie 2019, Secretarul Consiliului raional Sângerei a adus la cunoștința tuturor consilierilor în număr de 33 prezenți în sala consiliului, cererea depusă de 19 consilieri, ceea ce reprezintă mai mult de 1/3 din numărul consilierilor aleși, privind convocarea ședinței extraordinare a Consiliului raional Sângerei pentru data de 27 noiembrie 2019, ora 10:00 și ordinea de zi. Prin urmare, în cadrul ședinței din 23 noiembrie 2019, toți consilierii au fost înștiințați despre convocarea ședinței extraordinare și ordinea de zi.

În acest context, recurenții au precizat că pe pagina web a Consiliului raional Sângerei, la rubrica „Transparență decizională”, capitolul „Proiecte de decizii”, secretarul raionului a plasat proiectele de decizii. Astfel, ordinea de zi și proiectele de decizie, pentru ședința extraordinară a Consiliului raional Sângerei din 27 noiembrie 2019, au fost făcute publice și accesibile, inclusiv pentru toți consilierii raionului Sângerei.

Din considerentele enunțate, recurenții au opinat că nu mai era cazul de a expedia suplimentar fiecărui consilier o înștiințare separată, cu indicarea ordinii de zi, data, ora și locul desfășurării ședinței, or, această operațiune a devenit una formală.

Mai mult, la ședința din 27 noiembrie 2019 au fost prezenți toți 33 de consilieri.

Astfel, concluzionând, recurenții au menționat că actele administrative contestate, au fost emise în conformitate cu prevederile legislației în vigoare pertinente, iar instanțele ierarhic inferioare în mod arbitrar au dispus anularea acestora, încălcând astfel dispozițiile art. 6 și 13 CEDO.

La 10 iulie 2020 Maria Huzun a depus cerere privind suspendarea executării hotărârii, prin care a solicitat suspendarea executării deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, până la rămânerea irevocabilă a deciziei instanței de recurs.

Ulterior, Grigore Corcodeș și Maria Bajura au depus cereri privind suspendarea executării hotărârii, prin care au solicitat suspendarea executării deciziei din

07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, până la rămânerea irevocabilă a deciziei instanței de recurs.

Prin încheierea din 21 octombrie 2020 s-au respins cererile depuse de către Maria Huzun, Grigore Corcodel și Maria Bajura cu privire la suspendarea executării deciziei Curții de Apel Bălți din data de 07 iulie 2020, până la rămânerea irevocabilă a deciziei instanței de recurs (f.d.155-158, Vol.III).

Prin referința depusă la 14 septembrie 2020 Vasile Luca, Carolina Cuznețova, Alexandru Străjescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antonciuc, Victor Drebot, Oxana Huzun și Anna Orlovscăia, reprezentați de avocatul Nicolae Fomov au solicitat declararea inadmisibilă a recursurilor depuse de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Mihail Curciuc și Maria Huzun, sau respingerea acestora ca fiind neîntemeiate.

Cu referire la recursurile depuse de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Maria Huzun, Maria Bajura, Mihail Curciuc împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, instanța de recurs menționează următoarele.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că decizia Curții de Apel Bălți a fost adoptată la 07 iulie 2020. Date, care ar confirma expedierea de către instanța de apel și recepționarea de către recurenței a deciziei contestate, la materialele cauzei lipsesc.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că recursurile depuse de Maria Bajura, Maria Huzun, Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei și Mihail Curciuc la 10 iulie 2020 și motivarea acestuia prezentată de Grigore Corcodel, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei la 07 septembrie 2020, sunt în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Maria Bajura, Maria Huzun, Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei și Mihail Curciuc a considerat că acestea sunt admisibile, motiv pentru care, prin încheierea din 23 decembrie 2020 au fost numite pentru examinare în complet de 5 judecători.

Conform art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurenților, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursurile, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de declarare ca fiind inadmisibilă a acțiunii depusă de consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antonciuc, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscaia, din următoarele motive.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Iar, potrivit art. 194 alin. (1) și (2) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La rîndul său, aplicabile litigiului sunt și prevederile art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, conform cărora pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap.III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La acest capitol, Colegiul reține și prevederile art. 219 alin. (1)-(3) Cod administrativ, potrivit cărora instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Conform art. 207 alin. (1) și (2) lit. e) Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

După cum denotă actele cauzei, în cadrul ședinței Consiliului raional Sîngerei din 23 noiembrie 2019, din partea a 19 consilieri în Consiliul raional Sîngerei, a fost depusă la aparatul președintelui raionului Sîngerei cerere privind convocarea ședinței extraordinare pentru data de 27 noiembrie 2019. (f.d.110, vol.I)

Conform Notei informative prezentate de către administratorul conținutului informațional al paginii web a Consiliului raional Sîngerei și extrasului de pe pagina oficială a Consiliului r-nul Sîngerei, la 23 noiembrie 2019, ora 15:22 a fost publicat

anunțul privind convocarea ședinței extraordinare a Consiliului raional Sîngerei. În calitate de chestiuni, care urmau a fi examinate în cadrul ședinței extraordinare au fost fixate următoarele: 1) alegerea Președintelui și Vicepreședintelui raionului, 2) modificarea organigramei, statelor de personal ale Aparatului Președintelui raionului și a unor subdiviziuni a Consiliului raional. Plasarea a fost efectuată la indicația Secretarului Consiliului raional Sîngerei Gheorghe Ungureanu în temeiul solicitării unui grup de 19 consilieri raionali. (f.d.146-148, vol.I)

În aceeași notă informativă se mai indică despre plasarea pe pagina web a Consiliului raional Sîngerei a proiectelor de decizii la rubrica ”Transparență decizională”, capitolul ”Proiecte de decizii” și anume:

- Proiectul deciziei nr.1 cu privire la alegerea președintelui raionului a fost înregistrat în cancelarie la 18 noiembrie 2019 și plasată pe pagina web la 25 noiembrie 2019, ora 11:25;

- Proiectul deciziei cu privire la modificarea organigramei și statelor de personal ale aparatului președintelui, ale direcțiilor și altor subdiviziuni subordonate consiliului raional înregistrat în cancelarie la 26 noiembrie 2019, a fost publicat la 26 noiembrie 2019;

- Proiectul deciziei cu privire la alegerea vicepreședinților raionului înregistrat în cancelarie la 18 noiembrie 2019, a fost publicat la 25 noiembrie 2019, ora 11:25;

- Proiectul deciziei privind modificarea deciziei nr.6/2 din 29 noiembrie 2018 s-a înregistrat în Cancelarie la 25 noiembrie 2019 și s-a publicat la 25 noiembrie 2019;

- Proiectul deciziei cu privire la cererea de transfer a dnei Maria Huzun, s-a înregistrat în Cancelarie la 26 noiembrie 2019 și s-a publicat la 26 noiembrie 2019;

- Proiectul deciziei cu privire la cererea de transfer a dnei Maria Bajura, s-a înregistrat în Cancelarie la 26 noiembrie 2019 și s-a publicat la 26 noiembrie 2019;

- Proiectul deciziei cu privire la asigurarea interimatului funcției de șef Direcție Educație s-a înregistrat în Cancelarie la 26 noiembrie 2019 și s-a publicat la 26 noiembrie 2019.

Potrivit procesului-verbal al ședinței extraordinare a Consiliului raional Sîngerei nr.9 din 27 noiembrie 2019, la 27 noiembrie 2019 a avut loc ședința Consiliului raional Sîngerei. (f.d.111-133, vol.I)

În cadrul ședinței extraordinare a Consiliului raional Sîngerei au fost adoptate următoarele decizii:

- nr. 9/1 privind alegerea în funcție de Președinte al raionului Sîngerei, consilierul Grigore Corcodel, începând cu data de 27 noiembrie 2019, până la încetarea mandatului Consiliului raional 2019-2023; (f.d.134, vol.I)

- nr. 9/2 cu privire la modificarea Anexelor nr.1 și 2 ale deciziei nr.2/1 din 05 aprilie 2012 ”Cu privire la organigrama și statele de personal ale Aparatului președintelui raionului, direcțiilor, secțiilor și altor subdiviziuni din subordonarea Consiliului raional”; (f.d.136-137, vol.I)

- nr. 9/3, privind alegerea cetățenilor:

1.1. Tudor Tutunaru - în funcție de Vicepreședinte al raionului Sîngerei, începând cu data de 27 noiembrie 2019, până la încetarea mandatului Consiliului raional 2019-2023;

1.2. Ion Bîrsanu - în funcție de Vicepreședinte al raionului Sîngerei, începând cu data de 27 noiembrie 2019, până la încetarea mandatului Consiliului raional 2019-2023;

1.3. Iulian Erimei - în funcție de Vicepreședinte al raionului Sîngerei, începând cu data de 27 noiembrie 2019, până la încetarea mandatului Consiliului raional 2019-2023 (f.d.138, vol.I).

- nr. 9/4 cu privire la modificarea deciziei nr.6/2 din 29 noiembrie 2018 ” Cu privire la aprobarea bugetului raional pentru anul 2019, în lectura a doua” (f.d.139-140, vol.I)

- nr. 9/5, privind transferul dnei Maria Huzun, din funcția publică de conducere - șef Direcție Asistență Socială și Protecție a Familiei, în funcția publică de conducere - șef-adjunct, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei, începând cu data de 02 decembrie 2019 (f.d.141, vol.I).

- nr. 9/6 privind transferul dnei Maria Bajura din funcția publică de conducere - șef Direcție Educație, în funcția publică de conducere - șef Direcție Asistență Socială și Protecție a Familiei, începând cu data de 02 decembrie 2019 (f.d.142, vol.I).

- nr. 9/7 privind asigurarea de către Mihail Curciuc a interimatului funcției publice de conducere - șef Direcție Educație, pe o perioadă de 6 luni, începând cu data de 02.12.2019 (f.d.143, vol.I).

- nr. 9/8 privind desemnarea consilierului Cernei Oleg cu împuterniciri de a semna deciziile în cazul în care președintele ședinței se află în imposibilitate de a semna.

Prin cererea prealabilă nr. 01-3/14 din 16 decembrie 2019 adresată Președintelui raionului Sîngerei, Consilierii din partea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova în Consiliul raional Sîngerei au solicitat revocarea/anularea procesului-verbal al ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 și a deciziilor nr. 9/1, 9/2, 9/3, 9/4, 9/5, 9/6, 9/7, 9/8, adoptate de Consiliul raional Sîngerei la 27 noiembrie 2019 (f.d.49-52, Vol.I).

Prin răspunsul la cererea prealabilă nr. 01-3/27 din 16 ianuarie 2020 Președintele raionului Sîngerei a comunicat Partidului Socialiștilor din Republica Moldova, despre inexistența temeiurilor legale pentru revocarea/anularea procesului-verbal al ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 și a deciziilor nr. 9/1, 9/2, 9/3, 9/4, 9/5, 9/6, 9/7, 9/8, adoptate de Consiliul raional Sîngerei la 27 noiembrie 2019 (f.d.44-48, Vol.I).

Prin sesizarea nr. 88/19 din 16 decembrie 2019 adresată Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, Consilierii din partea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova în Consiliul raional Sîngerei au solicitat supunerea controlului de legalitate a ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 și a deciziilor nr. 9/1, 9/2, 9/3, 9/4, 9/5, 9/6, 9/7, 9/8, adoptate de Consiliul raional Sîngerei la 27 noiembrie 2019 (f.d.77-80, Vol.I).

Prin notificarea nr. 1304/OT-1106 din 27 decembrie 2019, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului raional Sîngerei, întreprinderea măsurilor privind abrogarea deciziilor emise la data de 27 noiembrie 2019, pentru elaborarea conform procedurii administrative prevăzute de legislația actuală ((f.d.75-76, Vol.I).

La 10 ianuarie 2020, Consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antoniu, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscăia, au depus prezenta cerere de chemare în judecată. (f.d.2-5, vol.I)

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a constatat temeinicia și legalitatea cererii de chemare în judecată, pe care a admis-o integral (f.d.192-194, Vol.I).

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Bălți a casat integral hotărârea din 05 martie 2020 a Judecătorei Bălți, sediul Central și a emis o nouă decizie prin care a admis cererea de chemare în judecată depusă de consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antoniu, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscăia și a anulat procesul-verbal al ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 și deciziile nr. 9/1, 9/2, 9/3, 9/4, 9/5, 9/6, 9/7, 9/8, adoptate de Consiliul raional Sîngerei la 27 noiembrie 2019 (f.d. 130-148, Vol.II).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, conchide că concluziile instanței de apel expuse în actul judecătoresc sunt în contradicție cu materialele cauzei, iar normele de drept material și procedural au fost aplicate eronat.

Implicit din circumstanțele cauzei și în special, din cererea de chemare în judecată rezultă, că reclamantii consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antoniu, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscăia, au solicitat anularea procesului-verbal al ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 și a deciziilor nr. 9/1, 9/2, 9/3, 9/4, 9/5, 9/6, 9/7, 9/8, adoptate de Consiliul raional Sîngerei la 27 noiembrie 2019.

La rândul său, instanța de apel, prin soluția pronunțată nu a dat un răspuns cert bazat pe legea ce guvernează litigiul dedus judecării referitor la faptul, dacă reclamantii, consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antoniu, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscăia sunt în drept din punct de vedere legal să conteste actele administrative adoptate de autoritatea publică locală din care fac parte la data de 27 noiembrie 2019.

Or, în motivarea deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a invocat doar faptul că actele administrative contestate, nu au fost emise în condiții legale.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră nefondate concluziile instanței de apel și precizează că următoarele elemente ale cazului, analizate în ansamblu, conduc la consolidarea unei convingeri certe, privind inadmisibilitatea cererii de chemare în judecată depusă de consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antoniu, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscăia.

Conform art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de îndeplinire a activității administrative și a controlului

juducătorească asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

În conformitate cu art.7 Cod administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

La rândul său, art. 189 alin. (1) din același Cod, statuează expres că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

La caz, reclamantii consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antonciuc, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscăia, au înaintat o acțiune în contestare în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ.

Totodată, conform art. 10 alin.(1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Iar, conform art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

Dispozițiile legale enunțate *inter alia* reglementează condițiile testului de admisibilitate pe care trebuie să le parcurgă acțiunea în contencios administrativ, inclusiv pentru acțiunea în contestare.

În acest context, instanța de recurs reține că unul dintre elementele definiției ale acțiunii în contestare, este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, reclamantii, care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu căruia i se aduce atingere, prin activitatea administrativă contestată.

La caz, consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antonciuc, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscăia nu au prezentat niciun argument fondat, prin care să motiveze și să justifice explicit în plan procesual, care sunt în concret drepturile acestora, atinse prin adoptarea la 27 noiembrie 2019 de către Consiliul raional Sîngerei a deciziilor contestate.

Mai mult, conform art. 64 alin.(1), (1¹) și (2) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, controlului obligatoriu sînt supuse următoarele acte ale autorităților administrației publice locale: a) deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea; b) actele normative ale primarului,

ale președintelui raionului și ale pretorului; c) actele privind organizarea licitațiilor și actele privind atribuirea de terenuri; d) actele de angajare și cele de încetare a raporturilor de serviciu sau de muncă ale personalului administrației publice locale; e) actele care implică cheltuieli sau angajamente financiare de peste 30 mii lei - în unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi și de peste 300 mii lei - în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea; f) actele emise în exercitarea unei atribuții delegate de stat autorităților administrației publice locale.

Actele menționate la alin.(1) vor fi supuse controlului obligatoriu de către Cancelaria de Stat prin intermediul Registrului de stat al actelor locale.

Procesul-verbal al ședinței consiliului, avizele comisiei de specialitate și materialele aferente adoptării deciziei, în scopul exercitării controlului de legalitate al actelor menționate la alin.(1), se includ în Registrul de stat al actelor locale în termen de 10 zile de la data ședinței, în modul stabilit de Guvern. Responsabil de aceasta este secretarul consiliului.

Articolul 65 alin.(2) al aceleiași Legi stipulează că Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate supune controlului legalității orice act care nu constituie obiectul unui control obligatoriu în termen de 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale.

Conform art.66 alin.(1) și (2) al Legii enunțate, Consiliul local de nivelul întâi sau al doilea poate solicita oficiului teritorial al Cancelariei de Stat să verifice legalitatea oricărui act adoptat de autoritatea executivă respectivă în cazul în care consideră că acesta este ilegal.

În cazul în care consideră că decizia consiliului local este ilegală, primarul, președintele raionului sau secretarul poate solicita oficiului teritorial al Cancelariei de Stat efectuarea unui control al legalității.

În conformitate cu art. 67 alin.(1) și (2) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, orice persoană fizică sau juridică ce se consideră vătămată într-un drept al său printr-un act administrativ emis de o autoritate a administrației publice locale poate solicita oficiului teritorial al Cancelariei de Stat controlul legalității actului

Cererea de efectuare a controlului legalității se depune în termen de 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale sau comunicării actului persoanelor vizate. În ea se indică prevederile legislației ce se consideră a fi încălcate.

La fel, conform art. 68 alin.(1) al al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorității locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială.

Iar, conform art. 69 alin.(1) al aceleiași Legi, în cazul în care consideră că actul poate avea consecințe grave, în scopul prevenirii unei pagube iminente, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza direct instanța de contencios administrativ după primirea actului pe care îl consideră ilegal, încunoștințând de îndată autoritatea locală emitentă.

În conformitate cu art. 12 alin.(1)-(3)) al Legii nr. 768 din 02 februarie 2000 privind statutul alesului local, consilierul dispune de dreptul de vot deliberativ asupra tuturor chestiunilor examinate la ședința consiliului. Consilierul are dreptul

la un singur vot. Consilierul aplică dreptul de vot, pronunțându-se "pentru" sau "contra" ori abținându-se de la luarea unei decizii.

Totodată, potrivit art. 13 alin.(1) lit. a)-k) al Legii nr. 768 din 02 februarie 2000 privind statutul alesului local, consilierul este în drept: să aleagă și să fie ales în organele consiliului; să-și exprime opinia asupra componenței nominale a organelor formate de consiliu și asupra candidaturilor persoanelor cu funcții de răspundere în cadrul dezbaterilor pentru alegerea, numirea sau confirmarea lor de către consiliu; să facă propuneri în scris pentru a fi examinate de consiliu; să facă propuneri și observații privind ordinea de zi a ședinței consiliului și modul examinării chestiunilor puse în discuție; să lanseze inițiative și să facă propuneri privind examinarea în ședințele consiliului a dărilor de seamă sau informațiilor prezentate de orice organ și persoană cu funcție de răspundere subordonate consiliului; să pună în discuție chestiunea votului de încredere persoanelor alese, numite sau confirmate de consiliu dacă propunerea este susținută de cel puțin o treime din consilierii aleși; să propună consiliului pentru examinare chestiunile privind verificarea modului în care persoanele fizice și juridice execută deciziile acestuia; să participe la dezbateri, să facă apeluri, să adreseze întrebări raportorilor și președintelui ședinței, să ceară răspunsuri; să-și argumenteze propunerile, să se pronunțe în chestiuni de procedură, să prezinte note informative; să propună amendamente la proiectele deciziilor și ale altor acte prezentate pentru aprobare consiliului; să participe cu drept de vot consultativ la examinarea de către autoritățile administrației publice centrale de specialitate, precum și de către autoritățile administrației publice locale din care nu face parte, a oricăror chestiuni ce vizează interesele colectivității pe care o reprezintă.

Ținând cont de cele enunțate, instanța de recurs menționează că atât normele prevăzute la art. 64-69 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, cât și dispozițiile art. 12 și 13 din Legea nr. 768 din 02 februarie 2000 privind statutul alesului local, nu prevăd dreptul alesului local de a contesta legalitatea deciziilor adoptate de autoritatea publică locală din care face parte, având doar dreptul de a solicita efectuarea controlului administrativ a legalității oricărui act adoptat de autoritatea executivă respectivă, în cazul în care consideră că acesta este ilegal.

Aici instanța de recurs subliniază că la 16 decembrie 2019, consilierii din Consiliul raional Sîngerei din partea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova, Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vreimea, Vasile Brega, Tatiana Antonciuc, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscaia, au solicitat Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, de a supune controlului de legalitate procedura de convocare a ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 și deciziile nr.9/1, nr. 9/2, nr.9/3, nr. 9/4, nr. 9/5, nr. 9/6, nr. 9/7, nr. 9/8, adoptate la aceeași dată.

La 27 decembrie 2019, în temeiul art. 68 alin. (1) și (2) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, a expediat în adresa Consiliului raional Sîngerei, notificare, prin care a cerut examinarea prezentei notificări în vederea întreprinderii măsurilor privind abrogarea deciziilor emise din data de 27 noiembrie 2019 pentru elaborarea conform procedurii administrative prevăzute de legislația actuală.

La 31 ianuarie 2020, Consiliul raional Sîngerei, a examinat notificarea Oficiului Teritorial al Cancelariei de Stat și prin decizia nr. 1/8 din 31 ianuarie 2020,

în temeiul art. 68 alin. (4) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, a menținut poziția și a confirmat procesul-verbal și deciziile nr.9/1, nr. 9/2, nr. 9/3, nr. 9/4, nr. 9/5, 9/6, nr. 9/7, nr. 9/8 din 27 noiembrie 2019, adoptate de Consiliul raional Sîngerei.

Aici instanța de recurs reiterează că, în conformitate cu dispozițiile art. 68 alin.(4) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, în cazul în care în termenul stabilit la alin. (3), autoritatea locală emitentă și-a menținut poziția, Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat, poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat.

Astfel, la caz, după examinarea de către autoritatea publică locală - Consiliul raional Sîngerei a notificării Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, prin care s-a cerut abrogarea totală a actelor administrative adoptate și menținerea poziției, unica autoritate care poate sesiza instanța de contencios administrativ cu privire la legalitatea deciziilor adoptate, este Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat și nicidecum consilierii Consiliului raional Sîngerei. Iar, unica acțiune și soluție pe care poate s-o întreprindă Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat, este să sesizeze instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul administrativ contestat.

Instanța de recurs notează că Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat, nu a contestat în instanța de contencios administrativ procesul-verbal și deciziile nr. 9/1, nr. 9/2, nr. 9/3, nr. 9/4, nr. 9/5, 9/6, nr. 9/7 din 27 noiembrie 2019, adoptate de Consiliul raional Sîngerei, indicate în notificare și nici decizia Consiliului raional Sîngerei nr. 1/8 din 31 ianuarie 2020, prin care a fost menținută poziția, iar consilierii în consiliul raional Sîngerei nu erau în drept de a înainta în instanța de judecată prezenta acțiune, privind contestarea actelor administrative.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii consilierilor în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vreimea, Vasile Brega, Tatiana Antonciuc, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscăia împotriva Consiliului raional Sîngerei, cu privire la anularea actelor administrative.

Subsecvent, instanța de recurs relevă că conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Astfel, procesul-verbal al ședinței Consiliului raional Sîngerei din 27 noiembrie 2019 nu constituie o dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public, dar reprezintă un înscris, care probează faptul că la data de 27 noiembrie 2019 a avut loc ședința Consiliului raional Sîngerei.

Din considerentele menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile depuse de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei și Maria Huzun, Maria Bajura, Mihail Curciuc, de a casa decizia din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 05 martie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antoniu, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscaia.

Referitor la recursul depus la 10 iulie 2020 de către Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei și Mihail Curciuc împotriva încheierii din 04 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, instanța de recurs relevă următoarele.

Conform articolului 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Însă, având în vedere că încheierea din 04 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți poate fi atacată doar odată cu fondul cauzei, termenul de contestare începe să curgă de la data notificării deciziei Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2020.

Din materialele cauzei nu poate fi constatat momentul notificării deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, recurenților Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei și Mihail Curciuc.

Respectiv, Colegiul consideră că, la depunerea recursului la 10 iulie 2020 Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei și Mihail Curciuc au respectat termenul prevăzut de articolul 242 din Codul administrativ.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus împotriva încheierii din 04 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că la 03 iunie 2020 Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Maria Huzun, Maria Bajura, Mihail Curciuc și Oleg Cernei au depus cerere de apel, concretizată la 04 iulie 2020 împotriva hotărârii din 05 martie 2020 a Judecătoria Bălți, sediul Central, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei în prima instanță, deoarece instanța de fond a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces, sau atragerea lor în proces și casarea hotărârii primei instanței cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii (f.d.216-225, Vol.I, f.d. 55-66, Vol.II).

Totodată, Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei,

Mihail Curciuc, reprezentați de avocatul Dorin Popescu au depus cerere în temeiul art. 12¹ CPC, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova cu privire la neconstituționalitatea următoarelor norme: norma integrală prevăzută la alin. (2) art. 240 Cod administrativ și anume: „Instanța de apel nu este în drept să trimită cauza spre rejudecare în instanța de fond.”; norma prevăzută la art. 360 alin. (1) CPC, în măsură în care, persoanelor neatrase în proces în privința cărora prima instanță a soluționat problema drepturilor și obligațiilor lor fără a le atrage în proces, nu oferă dreptul de a declara apel împotriva unei astfel de hotărâri. (f.d.67-68, Vol.II)

Prin încheierea din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți s-au atras în proces în calitate de terți Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Maria Huzun, Maria Bajura, Mihail Curciuc, Oleg Cernei. (f.d.105-107, Vol.II).

Prin încheierea din 04 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți s-au repus în termenul de apel apelanții Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Maria Huzun, Maria Bajura, Mihail Curciuc împotriva hotărârii din 05 martie 2020 a Judecătoria Bălți, sediul Central (f.d.108-112, Vol.II).

Prin încheierea din 04 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea depusă de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Mihail Curciuc, reprezentați de avocatul Dorin Popescu privind sesizarea Curții Constituționale (f.d.113-117, Vol.II).

Tot materialele cauzei atestă că pentru a dispune astfel, instanța de apel a conchis că deoarece prevederile contestate nu urmează a fi aplicate la soluționarea prezentei cauze, cererea formulată de reprezentantul apelanților Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Mihail Curciuc, avocatul Popescu Dorin privind sesizarea Curții Constituționale urmează a fi respinsă.

Prin prisma art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

Deopotrivă, alineatul (5) al aceluiași articol stipulează că instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege, ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Din interpretarea logico-juridică a dispozițiilor art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă rezultă cert că pentru a fi admisă, cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale trebuie să întrunească anumite condiții cumulative, una dintre care este ca obiectul excepției să intre în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

Mai mult, în sensul logico-juridic al dispozițiilor art. 12¹ alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă examinează fondul cauzei după ce a primit în procedură cererea cu care a fost sesizată.

Analizând cererea depusă de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Mihail Curciuc, reprezentați de avocatul Popescu Dorin privind sesizarea Curții Constituționale, precum și argumentele invocate în cererea de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, apelanții-recurenți se confruntă cu o incertitudine în privința constituționalității prevederilor alin. (2) art. 240 Cod administrativ și anume: „Instanța de apel nu este în drept să trimită cauza spre rejudecare în instanța de fond.”; norma prevăzută la art. 360 alin. (1) CPC, în măsură în care, persoanelor neatrase în proces în privința cărora prima instanță a soluționat problema drepturilor și obligațiilor lor fără a le atrage în proces, nu oferă dreptul de a declara apel împotriva unei astfel de hotărâri.

La acest capitol, instanța de recurs relevă că, prin încheierea din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți s-au atras în procesul la cererea de chemare în judecată depusă de consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antonciuc, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscăia împotriva Consiliului raional Sîngerei, cu privire la anularea actelor administrative terții: Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Maria Huzun, Maria Bajura, Mihail Curciuc și Oleg Cernei.

Conform § 82-83 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

Prin urmare, din motivele reliefate supra, instanța de recurs conchide că instanța de apel întemeiat a respins cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Mihail Curciuc, reprezentați de avocatul Dorin Popescu.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei și Mihail Curciuc sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel.

Conform art. art. 207 alin. (2) lit. e), art. 243 alin. (1) lit. b), art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei și Mihail Curciuc împotriva încheierii din 04 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Se menține încheierea din 04 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antonciuc, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscaia împotriva Consiliului raional Sîngerei, cu privire la anularea actelor administrative.

Se admit recursurile depuse de Grigore Corcodel, Tudor Tutunaru, Ion Bîrsanu, Iulian Erimei, Maria Huzun, Maria Bajura, Mihail Curciuc împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Se casează integral decizia din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 05 martie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și se emite o decizie nouă, prin care:

Cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de consilierii în Consiliul raional Sîngerei – Carolina Cuznețova, Vasile Luca, Alexandru Strajescu, Maria Gramciuc, Andrei Vremea, Vasile Brega, Tatiana Antonciuc, Victor Drebot, Oxana Huzun, Anna Orlovscaia împotriva Consiliului raional Sîngerei, cu privire la anularea actelor administrative, se declară inadmisibilă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Dumitru Mardari

Nina Vascan